

Przedmiotowy system oceniania

Blżej geografii

Gimnazjum część 2

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń potrafi:					
DZIAŁ 1. POŁOŻENIE I ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE POLSKI					
1. Położenie Polski 2. Przeszość geologiczna Polski 3. Łądogłód i polskie pojezierza 4. Od Bałtyku po szczyty Tatr 5. Bogactwo skał i minerałów	- wskazać Polskę na mapie Europy; - wskazać swoje województwo na mapie administracyjnej; - nazwać i określić zasięg struktur tektonicznych występujących w Polsce; - wskazać krainy geograficzne w pasach rzeźby; - wymienić główne różnice w rzeźbie regionów Polski; - wymienić podstawowe grupy skał, podać przykłady.	- wskazać wszystkie województwa; - podać przykłady konsekwencji rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski; - podać erę, w której powstały poszczególne struktury tektoniczne; - wskazać regiony geograficzne Polski; - przypisywać formy powierzchni do regionów, w których występują; - podać zastosowanie skał występujących w Polsce.	- wymienić sąsiadów Polski; - wymienić konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski; - podać orogenezy i przykłady gór, które powstały w czasie ich trwania; - wskazać ważniejsze rzeki, jeziora, zatoki; - charakteryzować podstawowe formy powierzchni; - omówić genezę głównych surowców Polski.	- scharakteryzować konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski; - charakteryzować góry poszczególnych orogenezy; - wskazać na mapie Polski podane obiekty geograficzne; - omówić rzeźbę powierzchni Polski; - omówić występowanie surowców mineralnych Polski.	- obliczać konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski; - charakteryzować budowę geologiczną poszczególnych jednostek tektonicznych; - omówić genezę poszczególnych form powierzchni, występujących w Polsce; - rozpoznawać wskazane skały.
6. Klimat Polski 7. Jaka pogoda w górach? 8. O rzekach i jeziorach 9. Głęboko ukryty skarb 10. W „Raju” 11. Tam, gdzie knieja szumi 12. Gleby Polski 13. Krajobrazy naturalne i antropogeniczne	- odczytywać wartości temperatury powietrza i opadów na mapach; - podać nazwy wiatrów występujących w Polsce; - wskazywać na mapie wybrane elementy hydrologiczne Polski; - wskazać na mapie występowanie różnych typów gleb; - wskazać główne zbiorowiska leśne; - wymienić typy krajobrazu.	- opisać cechy mas powietrza, kształtujących klimat Polski; - wskazać na mapie dział wodny i dorzecze oraz rzeki główne; - przedstawić zbiorowiska roślinne w Polsce; - omówić cechy wybranego krajobrazu.	- podać kierunki napływu mas powietrza oraz regiony, w których powstają; - wyznaczać zlewiska; - wyjaśnić proces powstawania gleby; - przedstawić strukturę gatunkową zbiorowisk roślinnych Polski; - podawać przykłady poszczególnych typów krajobrazów.	- obliczać średnie wartości temperatury powietrza, amplitudy temperatury i sum opadów; - analizować klimatogramy; - wskazać zlewiska, w których położona jest Polska; - określić miejsca występowania wód podziemnych w Polsce; - omówić genezę wybranej gleby; - omówić cechy wszystkich typów krajobrazów z przykładami.	- opisać cechy przejściowego klimatu Polski; - wyjaśnić przyczyny występowania wód podziemnych w Polsce; - podać przykłady reliktyw i endemitów; - przygotować prezentację multimedialną o wybranym typie krajobrazu.

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń potrafi:					
DZIAŁ 2. LUDNOŚĆ POLSKI					
14. Ludność Polski na tle Europy i świata 15. Rozmieszczenie ludności Polski 16. Ubywa nas czy przybywa? 17. Zróżnicowanie ludności Polski 18. Szukam pracy 19. Wielkie migracje Polaków 20. Przeprowadzam się 21. Polskie miasta i wsie 22. Grupy etniczne i mniejszości narodowe w Polsce 23. Obywatel Polski – obywatel Europy	- na podstawie zestawień statystycznych odczytywać liczbę ludności Polski w różnych okresach; - definiować przyrost naturalny i rzeczywisty; - odczytać z różnych wykresów strukturę ludności; - definiować pojęcia związane z migracjami; - wskazywać większe miasta Polski; - określać funkcje miasta i wsi; - podać przykłady grup etnicznych i mniejszości narodowych w Polsce.	- określić miejsce Polski w Europie pod względem liczby ludności; - odczytywać mapę gęstości zaludnienia w Polsce; - wskazywać obszary o dodatnim i ujemnym przyroście naturalnym i rzeczywistym; - analizować strukturę ludności w Polsce; - podać przykłady fal migracyjnych w Polsce; - zdefiniować zespoły miejskie, podać przykłady; - wskazać na mapie Polski występowanie grup etnicznych i mniejszości narodowych; - wskazać skupiska Polonii na świecie; - wskazać państwa należące do Unii Europejskiej.	- wskazać na wykresach demograficznych okresy wyżów i niżów demograficznych; - wykonać wykres przedstawiający zmiany liczby ludności; - podać przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego Polski; - podać przyczyny bezrobocia w Polsce; - omówić przyczyny migracji i wyjaśnić ich rozmieszczenie; - opisać funkcje wybranych miast Polski; - omówić typy wsi; - scharakteryzować wybrane grupy etniczne i mniejszości narodowe; - przedstawić korzyści wynikające z wstąpienia Polski do Unii Europejskiej.	- omówić tendencje zmian liczby ludności Polski; - podać przyczyny wyżów i niżów demograficznych; - analizować zmiany przyrostu naturalnego własnego regionu; - analizować wskaźnik bezrobocia w poszczególnych regionach Polski; - omówić konsekwencje migracji; - analizować zmiany w osadnictwie wiejskim i miejskim; - podać przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce; - przedstawić obszary współpracy państw członkowskich Unii Europejskiej.	- prognozować zmiany liczby ludności Polski, podając skutki; - podać następstwa zmian liczby ludności i struktury ludności Polski; - wskazać możliwości rozwiązywania problemu bezrobocia; - porównać dawne i obecne przyczyny migracji Polaków; - wskazać przykłady wpływu mniejszości narodowych i grup etnicznych na rozwój kultury narodowej; - porównywać typy wsi; - analizować przestrzenny rozwój przykładowego miasta; - oceniać działania podejmowane przez Unię Europejską.
DZIAŁ 3. GŁÓWNE ZAGADNIENIA GOSPODARCZE POLSKI					
24. Gospodarka narodowa 25. Funkcje rolnictwa i czynniki przyrodnicze jego rozwoju	- wymienić sektory gospodarki narodowej; - wymienić czynniki wpływające na rozwój rolnictwa.	- podać przykład miernika stanu gospodarki; - wykonać i analizować wykres użytkowania ziemi.	- analizować strukturę zasiewów i wielkość produkcji rolniczej; - omówić warunki naturalne rolnictwa wybranych regionów Polski.	- omówić wskaźniki rozwoju gospodarczego; - porównać poziom gospodarczy państw świata na podstawie wskaźników.	- analizować problemy polskiego rolnictwa; - omówić perspektywy rozwoju polskiego rolnictwa.

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń potrafi:					
26. Czynniki pozaprzrodnicze rozwoju rolnictwa 27. Uprawa roślin i chów zwierząt w Polsce 28. Rybołówstwo w Polsce	- zdefiniować zbiory i plony; - wymienić formy użytkowania ziemi w Polsce.	omówić na podstawie mapy rozmieszczenie upraw roślin i chowu zwierząt w Polsce.	podać przyczyny występowania upraw roślin i chowu zwierząt w określonych regionach.	na podstawie wskaźników porównywać rolnictwo Polski z rolnictwem innych państw.	analizować problemy polskiego rybołówstwa.
29. Przemysł i jego funkcje 30. Przemysł energetyczny	- podać zadania poszczególnych gałęzi przemysłu; - wymienić surowce wykorzystywane w poszczególnych gałęziach;	- na podstawie wskaźników ocenić produkcję przemysłową Polski; - omówić występowanie surowców energetycznych w Polsce;	omówić występowanie surowców mineralnych i ich zastosowanie w poszczególnych gałęziach przemysłu;	podać konsekwencje obecnej sytuacji przemysłu Polski, wynikające z powojennej historii jego rozwoju;	- analizować problemy polskiego przemysłu; - omówić perspektywy rozwoju polskiego przemysłu;
31. Okręgi przemysłowe w Polsce 32. Przemysł zaawansowanych technologii	wskazać główne okręgi przemysłowe Polski.	na podstawie wykresów omówić strukturę wybranych okręgów przemysłowych.	omówić przyczyny rozwoju wybranych okręgów przemysłowych.	charakteryzować nowoczesne gałęzie przemysłu.	uzasadnić tworzenie specjalnych stref ekonomicznych.
33. Rola usług w gospodarce Polski 34. Transport i łączność	- dokonać podziału usług na rodzaje; - wymienić rodzaje transportu i łączności.	- omówić znaczenie usług; - odczytywać z mapy szlaki i główne węzły transportu; - omówić znaczenie komunikacji w gospodarce.	na podstawie wskaźników ocenić poziom transportu i łączności w Polsce.	porównać poziom transportu i łączności Polski z innymi państwami.	zaproponować nowe kierunki rozwoju usług i komunikacji w Polsce.

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń potrafi:					
35. Atrakcje turystyczne Polski 36. Wakacje w Polsce 37. Stan środowiska 38. Ochrona przyrody 39. Polska gospodarka	- wymienić regiony Polski o szczególnych walorach turystycznych; - podać przykłady obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w Polsce; - podać przykłady negatywnego wpływu człowieka na środowisko przyrodnicze; - wymienić formy ochrony przyrody.	- na podstawie wskaźników oceniać natężenie ruchu turystycznego; - omówić walory turystyczne wybranego regionu; - wskazać obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w Polsce; - podać zagrożenia środowiska przyrodniczego Polski.	- ocenić stopień zagospodarowania turystycznego poszczególnych regionów; - opisać wybrany obiekt spośród wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO; - na podstawie map ocenić stopień zmian środowiska przyrodniczego; - wymienić i wskazać na mapie przykłady form ochrony przyrody.	- opracować trasę turystyczną we własnym regionie; - uzasadnić wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO polskich obiektów; - opisać walory wybranego parku narodowego; - porównać gospodarkę centralnie planowaną z wolnorynkową.	- porównać obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w Polsce z obiektami w innych krajach; - podać propozycje działań zmierzających do poprawy warunków środowiska przyrodniczego Polski; - opisać walory parków narodowych w Polsce.
DZIAŁ 4. WYBRANE REGIONY POLSKI					
40. Pieniny 41. Wyżyna Lubelska 42. Nizina Mazowiecka 43. Pojezierze Pomorskie 44. Pobrzeże Gdańskie 45. Morze Bałtyckie 46. Twój region	- wskazywać na mapie omawiane regiony; - przypisywać regiony do pasów rzeźby powierzchni; - podać ważną rzekę, główne miasto i wyróżniającą cechę regionu.	- omówić wyróżniające region cechy klimatu; - wymienić formy rzeźby regionu; - podać główne procesy kształtujące wybrane elementy środowiska danego regionu; - wymienić główne formy działalności człowieka.	- analizować pochodzenie rzeźby danego regionu; - podać zasoby naturalne; - analizować strukturę ludności regionu na tle Polski.	dostrzegać związki przyczynowo-skutkowe zachodzące w środowisku geograficznym danego regionu.	zaproponować działania wpływające na rozwój społeczno-gospodarczy danego regionu.

Tematy lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń potrafi:					
DZIAŁ 5. SĄSIEDZI POLSKI					
47. Polska i jej sąsiedzi 48. Środowisko przyrodnicze Polski i jej sąsiadów	- wskazać i opisać położenie danego państwa; - wskazać stolicę państw sąsiadujących z Polską.	wymienić główne atrakcje turystyczne państw sąsiadujących z Polską.	omówić podobieństwa i różnice kulturowe pomiędzy państwami sąsiadującymi z Polską.	przedstawić cechy środowiska przyrodniczego, wyróżniające dane państwo.	omówić euroregiony i ich rolę w kształtowaniu więzi transgranicznych.
49. Gospodarka Polski i jej sąsiadów 50. Kim są nasi sąsiedzi? 51. Współczesne Niemcy 52. Niepodległa Ukraina 53. Rosja od Morza Bałtyckiego po Ocean Spokojny 54. Współczesna Rosja	wybrać spośród krajów sąsiadujących z Polską państwa należące do Unii Europejskiej i NATO.	na podstawie diagramów i danych statystycznych odczytywać strukturę demograficzną sąsiadów Polski.	przedstawić zmiany polityczne i gospodarcze, zachodzące w regionie.	- przedstawić historię przemian politycznych w regionie; - wskazać wspólne dla państw naszego regionu problemy demograficzne, gospodarcze i dotyczące ochrony środowiska.	zaproponować wspólne działania dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego w regionie.